

**UCHWAŁA NR V/35/2019
RADY POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO**

z dnia 28 lutego 2019 r.

**w sprawie dokonania oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego dla powiatu częstochowskiego
za 2018 roku**

Na podstawie art. 12 pkt 9d ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2018, poz. 995 z późn.zm.) Rada Powiatu Częstochowskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Dokonuje się oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego dla powiatu częstochowskiego za 2018 rok, która stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu

Andrzej Kubat

**OCENA STANU ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOWODZIOWEGO
DLA POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO ZA ROK 2018**

Spis treści

Część I	2
Wprowadzenie	2
1. Ochrona przeciwpowodziowa	2
2. Powódź	3
Część II	4
DYREKTYWA POWODZIOWA	4
1. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego	4
2. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	6
Część III	6
OCENA HYDROLOGICZNA POWIATU	6
1. Ocena zagrożenia powodziowego	6
2. Stan ochrony przeciwpowodziowej	12
3. Planowanie oraz realizacja zadań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego	23
Część IV	30
PODSUMOWANIE OCENY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO	30

OCENA STANU ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOWODZIOWEGO DLA POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO ZA ROK 2018

Na podstawie art. 12 pkt. 9d ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym przedstawiam ocenę stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu częstochowskiego za rok 2018.

Część I Wprowadzenie

1. Ochrona przeciwpowodziowa

Jest to zespół działań mających na celu ograniczenie strat powodziowych, polegających na ograniczaniu wielkości fali powodziowej oraz jej zasięgu przestrzennego przy pomocy zbiorników retencyjnych, kanałów ulgi, polderów i obwałowań (tzw. zabiegi techniczne, które leżą w gestii inżynierów budownictwa wodnego bądź melioracyjnego) oraz na edukowaniu mieszkańców terenów potencjalnie zagrożonych powodzią, stosowaniu systemów wczesnego ostrzegania.

Ochrona przeciwpowodziowa obejmuje zespół środków służących do zapobiegania powodziom lub do ograniczenia ich rozmiarów i skutków. Pod względem stosowanych środków technicznych, ochrona przeciwpowodziowa dzieli się na ochronę czynną i bierną.

Ochrona czynna polega głównie na tworzeniu na drodze przepływu fali powodziowej systemu zbiorników retencyjnych, przechwytyjących przepływy grożące powodzią. Należy do niej również tzw. retencyjne przysposobienie zlewni, obejmujące następujące zadania:

- zwiększenie powierzchni zalesienia;
- zwiększenie zdolności retencyjnej małych zbiorników wiejskich, stawów i cieków wodnych;
- właściwą agrotechnikę i agromeliorację.

Ochrona bierna polega na zabezpieczeniu obszarów zagrożonych powodzią przed jej skutkami. Składa się ona głównie na uregulowaniu zwartego koryta i ochronie terenów przyległych za pomocą wałów. Zaliczamy tu także kanały ulgi oraz poldery przepływowe, które spełniają podobną rolę.

2. Powódź

Powódź to wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach, podczas którego woda po przekroczeniu stanu brzegowego zalewa doliny rzeczne albo tereny depresyjne i powoduje zagrożenia dla ludności i mienia. Jest to zatem czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, powodujące zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Powodzie, ze względu na rodzaj można podzielić na:

- opadowe (deszczowe), spowodowane deszczami nawalnymi. Nawałnice obejmują zwykle niewielkie obszary i są krótkotrwałe, deszcze te bywają przyczyną bardzo groźnych, tzw. szybkich powodzi,
- roztopowe, spowodowane są taniem pokrywy śnieżnej. Pojawiają się na wszystkich rzekach w kraju, ale najgroźniejsze rozmiary osiągają na dużych rzekach nizinnych. Jeśli obfity śnieg leży na zamrożonym gruncie, a w okresie roztopowym nastąpi gwałtowny wzrost temperatury powietrza, pokrywa śnieżna topi się szybko i w krótkim czasie dopływa do rzek, powodując powódź,
- zatorowe, pojawiają się w czasie zamarzania rzeki, gdy w wodzie powstaje śrż, czyli kryształki lodu spowalniające przepływ wody i sprzyjające powstawaniu zatoru, albo też podczas kruszenia się pokrywy lodowej, przy dodatnich temperaturach, dochodzi wówczas do spiętrzenia kry,
- sztormowe, których przyczyną jest wiatr o sile przekraczającej 10 st. B, w przypadku wybrzeża Polski wiejący najczęściej z kierunków północnych. Spycha on masy wodne ku brzegowi, powodując zalewanie terenu i "wpychanie" wody w ujścia rzek. Zagrożenie powodzią sztormową na południowym wybrzeżu Morza Bałtyckiego występuje kilkanaście razy w ciągu roku.

Na podstawie art. 88a ust 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, ochrona przed powodzią jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej.

W 2018r. organami administracji rządowej i samorządowej powołanymi ustawowo do ochrony przed powodzią na naszym terenie byli:

1. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, jako organ administracji rządowej niespolonej właściwy w sprawach gospodarowania wodami w zlewni rzeki Warta,
2. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, jako organ administracji rządowej niespolonej właściwy w sprawach gospodarowania wodami w zlewni rzeki Pilica,
3. Starosta Częstochowski, jako organ władzy publicznej zobowiązany do prowadzenia działań w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia zgodnie z ustawą o stanie klęski żywiołowej z dnia 18 kwietnia 2002 r., ustawą o zarządzaniu kryzysowym z 26 kwietnia 2007 r. (kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie powiatu) oraz ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

Ustawa prawo wodne w art. 92 określa, że do zadań dyrektora regionalnego zarządu należy w szczególności, m. in.:

- sporządzanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym w regionach wodnych,
- współpraca w przygotowywaniu wstępnej oceny ryzyka powodziowego i planów zarządzania ryzykiem powodziowym,
- przygotowywanie planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych,
- koordynowanie działań związanych z ochroną przed powodzią oraz suszą w regionie wodnym, w szczególności prowadzenie ośrodków koordynacyjno-informacyjnych ochrony przeciwpowodziowej;
- wykonywanie kontroli gospodarowania wodami,
- opiniowanie projektów gminnych, powiatowych i wojewódzkich planów gospodarki odpadami w zakresie ochrony zasobów wodnych.

Część II

DYREKTYWA POWODZIOWA

Państwa członkowskie UE zostały zobligowane do wdrażania postanowień Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 roku w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim. Za realizację postanowień odpowiedzialny jest Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej.

1. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego.

W 2013 r. na Hydroportalu KZGW (od 2018r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – zmiana organizacyjna) zostały opublikowane mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego są drugim dokumentem planistycznym wynikającym z Dyrektywy Powodziowej (Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 roku w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim). Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego dostępne są pod adresem internetowym - <http://mapy.isok.gov.pl/imap>. Publikacja ta wypełnia Dyrektywę Powodziową w zakresie udostępnienia informacji na temat zagrożenia i ryzyka powodziowego. Mapy w formie cyfrowej zostały przekazane do jednostek administracji publicznej do stosowania, zgodnie z art. 88f ust. 3 i 4 ustawy Prawo wodne. W oparciu o zapisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dane zawarte na mapach ryzyka i zagrożenia powodziowego należy uwzględnić w szeregu dokumentów planistycznych z zakresu zagospodarowania przestrzennego, aktach prawa miejscowego, orzeczeniach administracyjnych, a w szczególności:

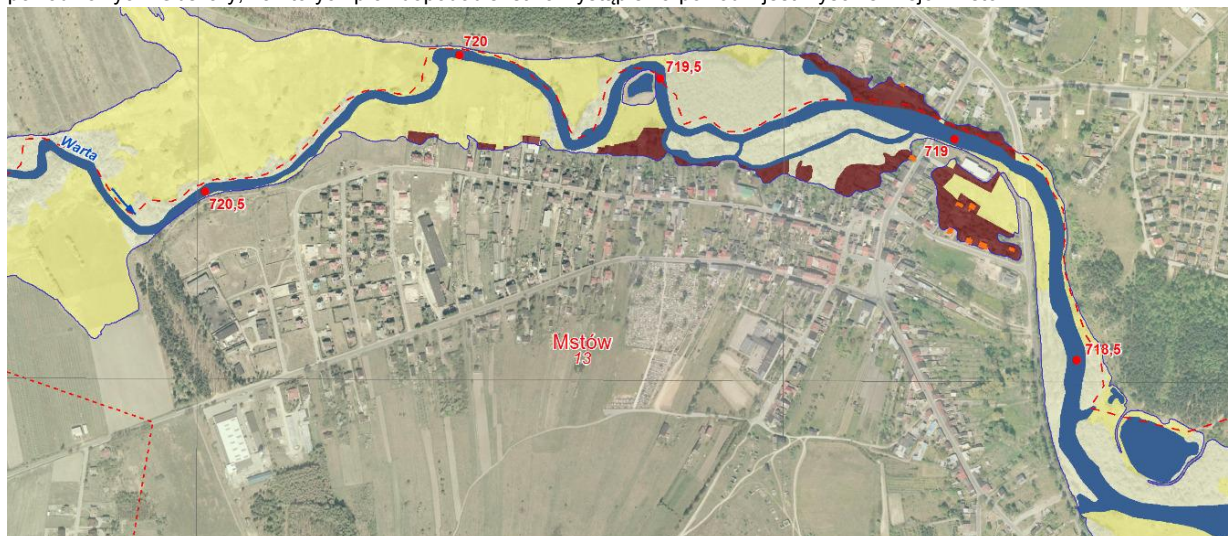
- na podstawie art. 10 ust. 2 pkt 11 - w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa się obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- na podstawie art. 11 pkt. 6 lit. i - wójt, burmistrz lub prezydent miasta (po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium) występuje o uzgodnienie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy do dyrektora regionalnego zarządu

- gospodarki wodnej w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
- na podstawie art. 15 ust. 2 pkt. 7 - w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego określa się obowiązkowo m.in. granice i sposoby zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią;
 - na podstawie art. 53 ust. 4 pkt. 11 decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego wydaje się po uzgodnieniu z dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej w odniesieniu do obszarów przedstawianych na mapach zagrożenia powodziowego.

2. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym.

Zgodnie z Dyrektywą Powodziową Państwa członkowskie UE zostały zobligowane do sporządzenia Planów zarządzania ryzykiem powodziowym do grudnia 2015 roku. Zgodnie z art. 88 c ust. 1, art. 88f. ust. 1 i art. 88h. ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne za przygotowanie wstępnej oceny ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego, a także planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy odpowiedzialny jest Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP). Głównym celem Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym jest redukcja zagrożenia i ryzyka powodziowego do poziomu akceptowalnego poprzez wdrażanie odpowiednich działań, w tym działań nietechnicznych. Głównym celem systemu będzie generowanie prognoz wezbrań powodziowych na podstawie prognozy opadu i prognoz spływów powierzchniowych na obszarze całego regionu wodnego. Prognoza będzie wskazywać kształty i wysokość fali powodziowej w kluczowych punktach w perspektywie najbliższych kilkudziesięciu godzin. Drugim celem systemu będzie porównywanie scenariuszy przeprowadzenia wezbrania powodziowego przy różnych wariantach pracy zbiorników retencyjnych i polderów sterowanych oraz wskazywanie decydującym optymalnych rozwiązań w tym zakresie w kontekście aktualnych zagrożeń. Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym oraz dokumenty towarzyszące PZRP dostępne są pod adresem <http://powodz.gov.pl/pl/biblioteka>.

Rys. Fragment mapy ryzyka powodziowego - negatywne konsekwencje dla ludności oraz potencjalnych strat powodziowych. Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie. Rejon Mstów



Część III

OCENA HYDROLOGICZNA POWIATU

Pod względem hydrologicznym powiat częstochowski położony jest w zlewniach rzeki Odry i Wisły. Główne rzeki powiatu to:

- Rzeka Warta, której odcinek o długości 58 km przepływa przez zachodnią część powiatu (gminy: Kruszyna, Kłomnice, Mstów, Poczesna, Kamienica Polska). Administratorem rzeki jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu – Zarząd Zlewni Sieradz – Nadzór Wodny Częstochowa.
- Rzeka Pilica, której odcinek o długości 13 km przepływa przez wschodnią część powiatu (gminy: Koniecpol, Lelów). Administratorem rzeki jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie – Zarząd Zlewni Piotrków Trybunalski – Nadzór Wodny Koniecpol;

1. OCENA ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

Ze względu na specyfikę terenu powiatu, na obszarze większości gmin występuje dość duże zagrożenie powodziowe. O zagrożeniu powodziowym decydują w głównej mierze wielkości opadu deszczu (powodzie opadowe), a w okresach zimowo-wiosennych grubość pokrywy śnieżnej (powodzie roztopowe). Zagrożenie to może zwiększyć się do dużego w przypadku długotrwałych opadów deszczu oraz gwałtownego topnienia się pokrywy śnieżnej. Może to spowodować podniesienie się poziomu wody w rzekach ponad stany alarmowe i przesiąkanie istniejących wałów przeciwpowodziowych. Zagrożenie powodziowe obejmuje przede wszystkim tereny leżące wzdłuż największych rzek przepływających przez powiat tj. Warty i Pilicy oraz ich dopływów. Dotyczy to gmin : Poczesna, Mstów, Kłomnice, Kruszyna (rz. Warta), Przyrów (dopływ Warty – Wiercica) oraz Lelów i Koniecpol (rz. Pilica i dopływy).

Rzeka Stradomka przepływająca przez teren gminy Blachownia w przypadku wystąpienia intensywnych opadów deszczu połączonych z gwałtownym wzrostem poziomu wody w zbiorniku wodnym powoduje zalanie około 80 ha łąk i podtopienia najbliższej położonych zabudowań. Powodzie stanowią 60 % ogółu zagrożeń gmin i przynoszą największe straty. Przy znacznej ilości napływającej wody ze względu na małą ilość wałów przeciwpowodziowych nie są chronione wszystkie obszary sąsiadujące z rzeką. Ponadto na terenie powiatu brak jest dużych (typowych) zbiorników retencyjnych.

W ograniczonym zakresie funkcje te mogą pełnić:

- zbiornik wodny Blachownia (odnośnie rzeki Stradomki) – 30 ha,
- zbiornik retencyjny w Lelowie – 5 ha,
- zbiornik wodny w Koniecpolu – 7,5 ha,
- zbiornik wodny w Juliance – 6 ha
- zbiornik wodny w Przyrowie – 0,8 ha.

Tereny zagrożone powodzią

Gmina Mykanów

Zagrożenie powodziowe na terenie gm. Mykanów należy ocenić jako małe i występuje ono:

- w dorzeczu rzeki Kocinki i Sękawicy, a dotyczy zalewania wodą opadową terenów nisko położonych (ograniczony odpływ gromadzącej się wody).

Gmina Koniecpol

Zagrożone zalaniem są tereny uprawne oraz gospodarstwa rolne, zlokalizowane w dolinie rzeki Pilicy w miejscowości Koniecpol, Łysaków, Kuźnica Wąsowska, Radoszewnica i Okołowice

Gmina Kruszyna

Zagrożone zalaniem są dwie miejscowości położone nad rzeką Wartą tj. Łęg i Kijów. Zagrożeniem objęte jest około 250 ha terenów uprawnych, komunikacyjnych i osiedlowych. W skrajnie niekorzystnych warunkach (podczas intensywnych opadów deszczu) może wystąpić potrzeba ewakuacji około 130 osób z 40 gospodarstw rolnych.

Gmina Mstów

Główne zagrożenia powodziowe dotyczą niżej wymienionych terenów:

- mosty na rzece Warcie na trasie Częstochowa – Kielce oraz miejscowości Mstów i Kłobukowice,
- zagrożonych 150 zabudowań w miejscowościach: Mstów, Wancerzów, Chrapoń, Rajsko, Kłobukowice i Zawada.

Gmina Konopiska

Teren gminy generalnie nie jest zaliczony do zagrożonych powodzią niemniej jednak raz na kilka lat występujące nadmierne opady deszczu, które sporadycznie mogą powodować zagrożenie dla mostu i drogi na odcinku Rększowice – Nierada oraz mostu i drogi w miejscowości Pająk, co może spowodować przerwę w ruchu drogowym. Przy dużym nadmiarze wód może nastąpić przerwanie drogi na niektórych odcinkach ww. dróg.

Gmina Poczesna

Tereny zagrożone powodzią w gminie Poczesna to zabudowania :

- tereny przy rzece Warcie na odcinku od dzielnicy Częstochowa – Bugaj do miejscowości Słowik około 9 km,
- 4 mosty w miejscowości Słowik, Kolonia Poczesna, Korwinów,
- 4 zabudowania gospodarcze w m. Korwinów,
- 13 zabudowań w m. Poczesna,
- jaz drewniany przy młynie w pobliżu m. Poczesna.

Gmina Kłomnice (dolina rzeki Warty)

- miejscowość Skrzydlów, Trząska oraz grunty Stadniny Koni w Skrzydlowie,

- łąki i grunty orne położone w miejscowości Rzeki Małe i Rzeki Wielkie nad Wartą,
- most i jaz w m. Zawada, Karczewice i Rzeki Wielkie,
- zabudowania w m. Skrzydlów, Rzeki Wielkie, Karczewice, Śliwaków, Zawada.

Gmina Janów

Tereny zagrożone powodzią:

- most na drodze Janów – Ponik,
- 12 gospodarstw w m. Ponik.

Gmina Kamienica Polska

Tereny zagrożone powodzią:

- 90 zagród gospodarskich w m. Osiny, Wanaty, Kopalnia,
- 5 mostów żelbetowych na terenie gminy.

Gmina Blachownia (dolina rzeki Stradomki)

Obszar zalań i podtopień obejmuje łąki i grunty orne przyległe do rzeki w miejscowościach Blachownia i Łojki.

Gmina Przyrów

Zagrożone zalaniem są tereny uprawne i gospodarstwa rolne zlokalizowane wzdłuż rzeki Wiercica w miejscowości Knieja i Przyrów, Wiercica

Gmina Lelów

Zagrożenie powodziowe występuje w bezpośrednim sąsiedztwie zbiornika retencyjnego w Lelowie w przypadku przekroczenia stanu alarmowego.

Gmina Dąbrowa Zielona

Obszar zalań i podtopień obejmuje łąki przyległe do Kanału Lodowego od miejscowości Praga do miejscowości Kolonia Raczkowice.

Ochrona przed powodzią powiatu częstochowskiego obejmuje dwa podstawowe kierunki działania: planistyczne i zapobiegawcze oraz reagowania kryzysowego i ratownictwa. Działania planistyczne i zapobiegawcze polegają w szczególności na:

- a) zachowaniu i tworzeniu systemów retencji wód, budowy i rozbudowy zbiorników retencyjnych, suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polderów przeciwpowodziowych,
- b) racjonalnym retencjonowaniu wód oraz użytkowaniu budowli przeciwpowodziowych, a także sterowaniu przepływami wód,
- c) kształtowaniu zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, budowaniu i utrzymywaniu wałów przeciwpowodziowych, a także kanałów ulgi,

d) ustanowieniu nakazów, zakazów i ograniczeń na obszarach położonych między wałami przeciwpowodziowymi a korytem wody płynącej jak i na nieobwałowanych terenach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi,
Powyższe zadania realizowane były przez Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej w Poznaniu i Warszawie,

e) budowie i zabezpieczeniu istniejących dróg, mostów przepustów, ujęć wody oraz innych obiektów budowlanych i urządzeń mogących powodować zagrożenie w czasie powodzi (np. oczyszczalnie ścieków, zbiorniki ziemne toksycznych środków przemysłowych, separatory).

Powyższe zadania realizowały: Dyrekcja Generalna Dróg Krajowych, Rejon Dróg w Częstochowie, Lublińcu i Zawierciu, Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie, urzędy gmin oraz podmioty gospodarcze.

f) opracowaniu oraz bieżącej aktualizacji planu ochrony przeciwpowodziowej powiatu częstochowskiego,

g) przyjmowaniu ostrzeżeń z systemów monitorowania sytuacji hydrologicznej na terenie powiatu, województwa i kraju,

h) zbieraniu danych dotyczących wskazań wodowskazów włączonych do systemu osłony przeciwpowodziowej oraz bieżących informacji od powiatowych służb, inspekcji i straży oraz podmiotów odpowiedzialnych za ochronę ludności o sytuacji hydrologicznej na terenie powiatu,

i) powiadamianiu właściwych instytucji oraz poszczególnych osób funkcyjnych o wprowadzeniu ostrzeżeń o niekorzystnym rozwoju sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej na terenie powiatu,

j) utrzymywaniu zasobów materiałowo-sprzętowych powiatowego magazynu przeciwpowodziowego.

Powyższe zadania realizowane są przez Wydział Zarządzania Kryzysowego, Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Częstochowie w tym przez Miejsko-Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego. Działania reagowania kryzysowego i ratownictwa podejmowane są w przypadku uzyskania informacji o niekorzystnym rozwoju sytuacji hydrologiczno-meteorologicznej na terenie powiatu, a obowiązkowo po wprowadzeniu stanu pogotowia/alarmu przeciwpowodziowego. Ich intensywność zależy w głównej mierze od wielkości zagrożenia oraz liczby, masowości zgłoszeń wymagających bezpośredniej interwencji powiatowych służb, inspekcji i straży oraz podmiotów odpowiedzialnych za ochronę ludności. Nie można jednoznacznie rozgraniczyć obszarów i czasu podejmowanych działań reagowania kryzysowego i działań ratowniczych.

W przypadku zagrożenia powodziowego, działania te wzajemnie się uzupełniają.

ZASOBY MATERIAŁOWO-SPRZĘTOWE NA TERENIE POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO

W 2018r. magazyn przeciwpowodziowy został doposażony w sprzęt zakupiony z własnych środków finansowych oraz w sprzęt przekazany ze zlikwidowanego Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach.

Kategoria sprzętu	Typ sprzętu	Opis	Ilość	Jednostka miary
Sprzęt p/powodziowy	Agregat prądowórczy od 10-20kw		5	szt.
Sprzęt p/powodziowy	Zestaw oświetlenia do agregatów		8	szt.
Sprzęt p/powodziowy	Łódź wiosłowa	Do 4 osób	2	szt.
Sprzęt p/powodziowy	Łódź wiosłowa	5-6 osób	7	szt.
Sprzęt p/powodziowy	Osprzęt do łodzi	Silnik do łodzi do 5 KM	6	szt.
Sprzęt p/powodziowy	Osprzęt do łodzi	Przyczepa do łodzi	3	szt.
Sprzęt pozostały	Kamizelka asekuracyjna („kapok”)		48	szt.
Sprzęt pozostały	Koło ratunkowe		6	szt.
Sprzęt p/powodziowy	Piła (pilarka) spalinowa łańcuchowa	Do 3,5 KM	6	szt.
Sprzęt p/powodziowy	Pompa (do wody i szlamu) elektryczna	napięcie 220v	1	szt.
Sprzęt p/powodziowy	Pompa do szlamu spalinowa	z silnikiem diesla	12	szt.
Sprzęt pozostały	Wąż tłoczony	Średnica 75	16	szt.
Sprzęt pozostały	Wąż ssawny	Średnica 75	4	szt.
Sprzęt p/powodziowy	Pompa pływająca		4	szt.
Sprzęt pozostały	Nagrzewnica powietrza	Spalinowa	2	szt.

Sprzęt p/powodziowy	Zapora przeciwpowodziowa	Zapora przeciwpowodziowa	260	mb.
Sprzęt p/powodziowy	Worek na piasek	Worek na piasek	49173	szt.
Sprzęt pozostały	Inne	Urządzenie do napełniania worków	6	szt.
Sprzęt p/powodziowy	Osuszacz pomieszczeń duży	Osuszacz pomieszczeń duży	2	szt.
Sprzęt pozostały	Odzież przeciwdeszczowa	Kurtka przeciwdeszczowa	30	szt.
Sprzęt pozostały	Materac	Materac	30	szt.
Sprzęt pozostały	Odzież robocza	Buty gumofilce	10	para
Sprzęt pozostały	Inne	Buty rybackie	7	para
Sprzęt pozostały	Inne	Buty rybackie	7	para
Sprzęt pozostały	Inne	Folia	1787	para
Sprzęt pozostały	Gwoździe	Gwoździe	20	kg.
Sprzęt pozostały	Inne	Kalosze męskie	15	para
Sprzęt pozostały	Inne	Kalosze spodnio-buty	3	para
Sprzęt pozostały	Kanister	Kanister	1	szt.
Sprzęt pozostały	Kanister	Kanister	2	szt.
Sprzęt pozostały	Kask ochronny, hełm	Kask ochronny, hełm	10	szt.
Sprzęt pozostały	Kilof	Kilof	2	szt.
Sprzęt pozostały	Inne	Koc	60	szt.
Sprzęt pozostały	Inne	Kompresor	2	szt.
Sprzęt pozostały	Inne	Kosz grzewczy	2	szt.
Sprzęt pozostały	Wiadro	Wiadro	4	szt.
Sprzęt pozostały	Wiertarka	Wiertarka	1	szt.
Sprzęt pozostały	Wyciągarka linowa	Wyciągarka linowa	1	szt.

2. STAN OCHRONY PRZECIWPOWODZIWEJ.

Zgodnie z ustawą ochrona przed powodzią jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej. Celem oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego i podjęcia niezbędnych działań Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu administrator rzeki Warty przeprowadza każdego roku przegląd stanu urządzeń wodnych oraz administrowanych rzek i wałów przeciwpowodziowych. W 2018 roku przeglądy takie przeprowadzono w miesiącach maju, stwierdzając następujący stan:

a) Rzek

Rzeka Warta



Teren gminy Kruszyna

Na terenie Gminy Kruszyna rzeka Warta płynie od km 672,000 miejscowość Kijów do km 676,50 miejscowość Łęg-Szczepocice. Od km.672,00 do km 672,950 rzeka płynie w stanie naturalnym, od km 672,95 do km 676,50 koryto uregulowane w latach 1970 - 1980. Od km 672,000 do km 672,95 tj. do byłego stopnia faszynowo- kamiennego w m. Kijów koryto zamulone poziom wody w rzece przy normalnych stanach utrzymuje się tylko parę centymetrów poniżej gruntu. Tereny obok rzeki zabagnione z obumarłymi drzewami i zakrzaczeniami. Na odcinku uregulowanym występuje obustronny intensywny porost wierzby, której wiek przekracza 10 lat. Pochylające się w koryto rzeki zakrzaczenia powodują opieranie się płynących nieczystości tworząc zatory. Występują

także w korycie rzeki odsypiska szczególnie w rejonie mostu drogowego w Łęgu tj. w km ok.674,90. Powyżej mostu drogowego w km 676,00 znajduje się MEW. Stan urządzeń przy elektrowni dobry. W km 676,30 na brzegu prawym znajduje się wyrwa brzegowa, która ulega powiększeniu powodując wywracanie się drzew. Na brzegu lewym na odcinku ok. 100 m w km 676,65 do 676,75 następuje erozja brzegowa której powiększanie się może stanowić zagrożenie dla drogi gminnej Łęg - Szczepocice. Przedstawiciele Urzędu Gminy Kruszyna wnoszą o zabezpieczenie tego brzegu i usunięcie z koryta rzeki wysepki przy moście w Łęgu. Na całej długości odcinka widoczne ślady występowania bobrów

Teren gminy Kłomnice

Na terenie gminy Kłomnice rz. **Warta** płynie od km 694,30 miejscowość Ruda gm. Gidle do km 712,80 m. Kłobukowice gm. Mstów. Od m Ruda km. 694,30 do m. Łąki Konarskie km 699,70 koryto uregulowane w latach 1970 do 1980. Od km 699,70 Łąki Konarskie do km 712,80 m. Kłobukowice gm. Mstów rzeka płynie w stanie naturalnym. Na całym odcinku uregulowanym występują wyrwy brzegowe i odcinkowy obrost wikliny. W km 694,650 znajduje się stopień stabilizacyjny po odbudowie stan bardzo dobry. W km 695,250 w m. Zawada zlokalizowana jest MEW stan urządzeń dobry. Powyżej MEW w km 696,200 jest stopień redukcyjny z syfonem w stanie dobrym. Powyżej stopnia w km. 696,5 na brzegu prawym znajduje się odbudowany wlot na młynówkę w m. Śliwaków stan budowli dobry. Od wlotu na młynówkę do MEW Śliwaków km. 697,40 występuje znaczna erozja brzegowa szczególnie na brzegu prawym. Obecnie MEW Śliwaków nie posiada pozwolenia wodnoprawnego i nie dokonuje piętrzenia wody. Poniżej jazu piętrzącego na brzegu lewym na wysokości wylotu z kanału energetycznego występuje wyrwa brzegowa powstała w latach ubiegłych. W m. Karczewice na kanale młynówka na wysokości km 702,300 rz. Warty zlokalizowana jest MEW. Obecnie zakład ten nie posiada aktualnego pozwolenia wodno-prawnego a piętrzenie wody jest nadal utrzymywane. W km 702,950 znajduje się tama o stałym przelewie kierująca wodę na młynówkę na której zlokalizowana jest MEW. Stan tamy jest niezadawalający, na korpusie od wody dolnej chaotycznie narzucane betony i kamienie. Brzeg lewy na wysokości tamy zaniżony co przy wysokich stanach wód może spowodować jej obejście. Obecne rozwiązanie rozrzędu wód na tej budowli nie zapewnia zachowania ciągłego biologicznego przepływu w korycie rzeki Warty. Nowe pozwolenie wodno- prawne powinno uwzględniać dostosowanie tej budowli tak aby zapewnić ciągły biologiczny przepływ w korycie rzeki Warty niezależnie od poziomu wód. Na wysokości km. 705,940 rz. Warty w m Rzeki Wielkie na kanale ulgowym znajduje się MEW. Urządzenia piętrzące sprawne. Powyżej koryto w stanie naturalnym z zatorami z powalonych drzew i obrosłem brzegowym wierzby. W km. 710,830 znajduje się MEW Skrzydlów. Jaz na korycie głównym przy elektrowni administrowany jest przez ŚZMiUW. Stan jazu średni urządzenia piętrzące sprawne. Poniżej jazu na lewym brzegu drzewa obumarłe i mocno pochylone. Od km 710,830 do m. Kłobukowice km 712,80 duża ilość drzew obumarłych i zatorów w korycie rzeki. Na całym odcinku rzeki Warty znajdującym się na terenie gminy Kłomnice występują dość licznie bobry.

Ciek Bystra przepływa na terenie woj. śląskiego przez teren powiatu częstochowskiego w m. Zawada Pacierzów w km od 1+000 do 10+100 tj. na długości 9,1 km. Na całej długości koryto ciek jest zakrzaczone i zarośnięte porostami. Stwierdza się również działalność bobrów, zauważalne nory w brzegach ciek i liczne zatory w korycie ciek. Ciek Bystra na całej długości wymaga konserwacji polegającej na wykoszeniu, hakowaniu dna i odkrzaczeniu skarp ciek oraz usunięcia zatorów.

Gmina Mstów

Rzeka **Warta** na terenie gminy Mstów przepływa od km 712.80 tj. od m. Kłobukowice do granic miasta Częstochowy km 724.50 w m. Jaskrów. Cały odcinek stanowi koryto naturalne ze zmiennymi szerokościami dużą ilością meandrów i rozwidleń szczególnie w okolicach miejscowości Rajska poniżej m. Mstów. Na całym odcinku występuje obustronny porost wierzby w postaci kęp zawężając koryto. Licznie występujące bobry oraz oberwiska brzegowe powodują wywracanie się drzew w koryto rzeki tworząc zatory. Występują także obumarłe drzewa w linii brzegowej które są pochylone nad korytem rzeki stanowiąc zagrożenie dla uczestników spływów kajakowych. Dużym zagrożeniem jest obumarła topola na brzegu lewym znajdująca się między mostami w m. Mstów km. 718.950 oraz na brzegu prawym ok. 80 m powyżej starego mostu w km 719,130. Kolejne drzewo do usunięcia znajduje się na wysokości Skały Miłości. Cały odcinek wymaga udrożnienia z powalonych drzew oraz częściowej wycinki krzaków wierzby szczególnie w miejscowości Zawada w obrębie „Chrapoń”. Dla poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i osób korzystających ze spływów kajakowych, należy udroić miejsca, które są pozostałością po piętrzeniu wody dla potrzeb młynów. Znajdują się one na terenie Mstowa na wysokości wyspy, koło ul. Kilińskiego i Jaskrowskiej. Tereny gminy Mstów stanowią otulinę Jurajskich Parków Krajobrazowych z wydzielonymi enklawami Natura 2000 co związane jest z pewnymi ograniczeniami zakresu robót w korycie rzeki jak też w jego obrębie.

Na terenie gminy Kamienica Polska

Teren Gminy Kamienica Polska obejmuje rzekę **Wartę** od granic gminy Poraj km 754,50 do gminy Poczesna km. 751,70. Całość odcinka w stanie naturalnym mocno meandrującym z licznymi wyrwami brzegowymi. Powstające wyrwy i obecność bobrów powodują wywracanie się drzew w koryto rzeki tworząc zatory. W km 751,950 znajduje się stary stopień wodny po byłej papierni. Stan tego stopnia ulega ciągłemu pogorszeniu. Powyżej stopnia w km 751,980 znajduje się most, który jest w bardzo złym stanie (brak barierki przegniła dylina). Komunikacja piesza po tym moście (bo taka tylko jest możliwa) może doprowadzić do wypadku. Obiekt ten należy rozebrać albo dokonać remontu. W związku z likwidacją papierni obiekty te nie są przez nikogo utrzymywane. Należy dokonać ustaleń kogo zobowiązać do rozbiórki bądź utrzymania tych budowli. Z uzyskanych informacji ustalono że działka granicząca z rzeką po byłej papierni stanowi własność p. Kleszcz Jan zam. ul.

Gruszowa 66, 42-200 Częstochowa. Odcinek wymaga doraźnych prac konserwacyjnych polegających na udrożnieniu koryta.

W gminie Poczesna

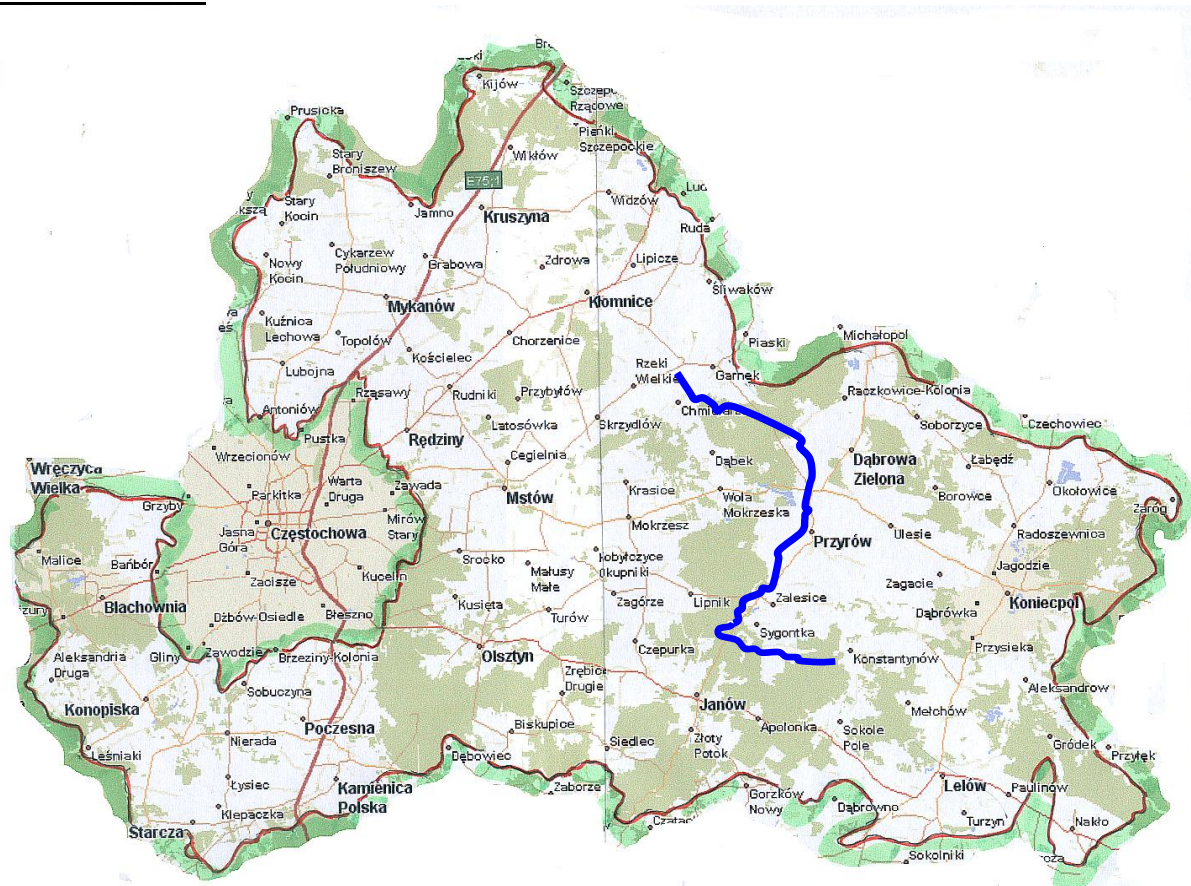
Teren gminy Poczesna obejmuje rzekę **Wartę** od km. 741, 20 do km. 751,70. Cały odcinek stanowi koryto naturalne silnie meandrujące z licznymi oberwiskami brzegowymi. Obwałowanie występuje od granic miasta Częstochowy km. 741,180 a kończy się powyżej mostu w m. Słowik - wał lewy km 742,240 wał prawy km 742,440. Obrywające się brzegi oraz działalność bobrów powodują wywracanie się drzew w koryto rzeki tworząc zatory z płynących nieczystości i gałęzi. W km. 748,085 w miejscowości Zawodzie w korycie rzeki znajduje się stara turbina wodna oraz pozostałości po budowlu piętrzącej, co mocno zawęża koryto i powoduje opieranie się płynących nieczystości W m. Zawodzie w km.748,300 znajduje się most drogowy na drodze gminnej w obrębie którego pozostała duża ilość pali po starej budowlu. Pale te wystają nad lustro wody i powodują tworzenie się zatorów. W miejscowości Borek km. 749,550 znajduje się stara żelbetowa konstrukcja mostu pale w formie studni zajmują ok. 1/3 przekroju koryta powodując powstawanie zatorów z płynących drzew, gałęzi i pni co stanowi poważne zagrożenie w przypadku przejścia wód powodziowych. Należy usunąć powalone i mocno pochylone drzewa, zatory i udroźnić koryto rzeki Warty na długości całego odcinka znajdującego się na terenie Gminy Poczesna. Wały są przebudowywane inwestycyjnie (inwestycja rozpoczęta przez SZMiUW Katowice, kontynuowana będzie po przyznaniu środków finansowych)

Ciek **Brzezinka** przepływa na terenie woj. śląskiego, gm. Poczesna w km 3+200 do 4+700 tj. na długości 1,500 km. Na całej długości ciek widoczna jest działalność bobrów w postaci nor w brzegach ciek. Koryto ciek należy wykonserwować dla umożliwienia swobodnego przepływu wód.

W gminie Dąbrowa Zielona

Ciek **Kanał Lodowy** (Wierciczka) przepływa na terenie woj. śląskiego przez teren powiatu częstochowskiego w m. Cielętniki, Raczkowice, Dąbrowa Zielona, Św. Anna, Olbrachcice, Ulesie oraz w m. Aleksandrówka, i Zarębice w km od 9+400 do 26+600 tj. na długości 17,20 km. Na odcinku 14+730 do 19+260 w roku 2017 została wykonana konserwacja ciek. Pozostałe odcinki ciek na łącznej długości 12,67 km są zakrzaczone i zarośnięte porostami. Stwierdza się również działalność bobrów, zauważalne nory w brzegach ciek i liczne zatory w korycie ciek. Ciek Kanał Lodowy (Wierciczka) na całej długości wymaga konserwacji, szczególnie z uwzględnieniem odcinka 14+730 do 19+260 w celu zapewnienia odpływu z oczyszczalni ścieków.

Rzeka Wiercica



Na terenie gminy Przyrów rzeka Wiercica płynie na odcinku od km 7 + 360 do km 20 + 800 w tym od km 7 + 360 do km 19 + 100 jest uregulowana. Rzeka wymaga wykonania konserwacji bieżącej polegającej na wykoszeniu skarp oraz odmuleniu dna na całym odcinku uregulowanym. Stwierdzono miejscowe występowanie wyrw na skarpach oraz ślady żerowania bobrów.

Celem oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego i podjęcia niezbędnych działań administrator rzeki Pilica przeprowadza każdego roku przegląd stanu urządzeń wodnych oraz administrowanych rzek i wałów przeciwpowodziowych. W 2018 roku przeglądy takie przeprowadzono wiosną, stwierdzając następujący stan:

Rzeka Pilica



Na terenie gminy Koniecpol występuje uregulowany odcinek rzeki Pilicy na długości 7,25 km tj. W km 263 + 000 – 270 + 250. Tereny przy rzece Pilicy są zabezpieczone wałami przeciwpowodziowymi. Skarpy rzeki zarośnięte a na zakolach występują łachy ziemne. Rzeka Pilica na omawianym odcinku występuje na obszarze chronionym "NATURA 2000". W roku 2016 zostały naprawione uszkodzenia przy stopniu nr 3, jednak ze względu na zamontowane urządzenia MEW, które zmniejszają powierzchnie przepływu przez stopień, widoczne są ślady ponownej dewastacji, zabezpieczenia skarpy rzeki poniżej stopnia nr 3. Należy zobowiązać właściciela MEW do zdemontowania urządzeń ze stopnia, ze względu na niewykorzystywanie piętrzenia i powodowanie zniszczeń w rzece. Pilica w roku 2017 nie była konserwowana. Rzeka wymaga odmulenia, szczególnie na zakolach oraz przy urządzeniach hydrotechnicznych (budowlach).

Rzeka Kalenica

Na terenie gminy Koniecpol rzeka Kalenica przepływa w km 0 + 000 – 4 + 700 – dalej na terenie gminy Lelów. Odcinki uregulowane występują w km 0 + 000 - 0 + 380 oraz 1+ 900 – 4 + 700. Od zakończenia wałów ziemnych do ulicy Mickiewicza rzeka Kalenica przepływa w murach oporowych . Występujące tamy bobrowe powodujące zalewanie terenów przyległych. Rzeka Kalenica zarośnięta i zamulona. Wymaga konserwacji bieżącej.

Rzeka Białka Lelowska

Na terenie gminy Koniecpol rzeka Białka Lelowska przepływa w km 0 + 000 – 6 + 400. Dalej na terenie gminy Lelów. Odcinki uregulowane występują w km 0 + 000 – 0 + 160 oraz 5 + 600 – 6 + 050. Zniszczone ubezpieczenie stopy skarpy na odcinkach uregulowanych, które wymagają odbudowy. Odcinek nieuregulowany w czasie ostatnich powodzi został całkowicie zamulony i wymaga odmulenia. Rzeka Białka Lelowska znajduje się na obszarze chronionym "NATURA 2000" . Zamulenie rzeki oraz występowanie bobrów powoduje niekontrolowany wypływ wody z koryta i zalewanie okolicznych użytków rolnych oraz dróg regionalnych. Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach nie wyraził zgody na wykonanie konserwacji oraz usunięcie skutków powodzi poprzedniemu administratorowi rzeki tj. Śląskiemu Zarządowi Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach. Wymaga Odmulenia.

Kanał rzeki Białki Lelowskiej

Cały odcinek kanału długości 900 mb jest uregulowany i zabezpieczony wałami przeciwpowodziowymi. Cały odcinek kanału tj. 900 m jest uregulowany a przyległe tereny zabezpieczone są wałami przeciwpowodziowymi. Służą do przeprowadzenia wód powodziowych rzeki Białka Lelowska do rzeki Pilica. Cały odcinek jest zarośnięty i częściowo zamulony. Obiekt znajduje się na obszarze chronionym "NATURA 2000". Odbudowy wymaga ujściowy odcinek tj : od mostu do ujścia do rzeki Pilicy na długości 120 m, który został uszkodzony w czasie powodzi (2013r)

b) Wałów przeciwpowodziowych:

– **rzeka Warta** długość wałów przeciwpowodziowych wynosi ok. 3,2 km znajdują się na terenie gminy Poczesna– stan techniczny wałów i budowli dobry. W 2015r. wykonano zabezpieczenie wałów w m.Słowik. Stan międzywału jest dobry należy wykonać bieżącą konserwację polegającą na wykoszeniu. W międzywałach rośnie kilka drzew, które należy usunąć. W linii brzegowej koryta rzeki rosną drzewa. Również na zawalu rosną krzaki i drzewa.

– **rzeka Pilica**, długość wałów przeciwpowodziowych wynosi 13,8 km znajdują się na terenie miasta i gminy Koniecpol

Stan na poszczególnych odcinkach:

- **wał "A"** długości 1398mb prawostronny, od linii kolejowej do ujścia cieków Michałów. Zabezpiecza tereny rolne i budynki m. Koniecpol. Stan wału i budowli dobry. Konserwacja wykonana w 2017 r. Stan międzywału dobry. Widoczne

urwiska na zakolach rzeki. Konserwacja międzywala i rzeki była wykonana w 2017r. Obszar "NATURA 2000". Rów opaskowy na zawala w stanie dobrym .Wykonana konserwacja w roku 2017.

- **wał "B"** długości 708m. Lewostronny ,od ujścia cieklu Kalenica do ujścia cieklu Białki Lelowskiej. Zabezpiecza tereny zabudowane miasta Koniecpol. Stan wału i budowli dobry. Konserwacja wykonana w 2017r. Stan międzywala dobry, widoczne urwiska na zakolach rzeki. Konserwacja była wykonana w 2017r. Obszar NATURA 2000.
- **wał "D"** długości 4507m lewostronny, od miejsca cieklu Białki Lelowskiej do ujścia Kanału rzeki Białki Lelowskiej. Zabezpiecza tereny rolne oraz budynki m Koniecpol, Wąsosz. Widoczne ślady występowania bobrów i nornic. Lisów (2500+600). Konserwację wykonano w 2017r. Stan międzywala dobry. Konserwację międzywala i rzeki nie była wykonana w 2017r.Obszar NATURA 2000.Brak rowów opaskowych.
- **wał „E”** długości 5838m prawostronny, od Jazu Koniecpol do zakończenia obiektu. Zabezpiecza tereny roln i budynki m. Koniecpol , Wąsosz, Kuźnica Wąsowska, Łysaków. Stan wału i budowli dobry, ślady występowania bobrów i nornic. Konserwacja wykonana w 2017r. Stan międzywala dobry ,występują pozostałości po budowlach. Konserwacja nie była wykonana w 2017r. Obszar "NATURA 2000".
- **wał F I** długości 1356 m. Lewostronny od ujścia Kanału rzeki Białki Lelowskiej do zakończenia obiektu. Zabezpiecza tereny rolne i budynki m. Wąsosz-Aleksandrów. Stan wału i budowli dobry, ślady występowania bobrów i nornic . Konserwacja wykonana w 2017 r. Stan międzywala dobry. Konserwacja międzywala i rzeki nie była wykonana w 2017 r. Obszar "NATURA 2000"

- **rzeka Wiercica** - długość wału wynosi 1 400 mb i znajduje się na terenie gminy Przyrów – wał lewostronny od mostu na drodze św. Anna – Myszków w dół rzeki. Wał nie ma odpowiednich parametrów i nie spełnia swoich funkcji zabezpieczenia przed powodzią. Należy wykonać całkowitą odbudowę tego wału lub wykreślić z ewidencji. Brak w ewidencji wału prawostronnego. Brak rowów opaskowych. Zakres robót do wykonania: należy odbudować wały: lewostronny i prawostronny oraz wykonać wały poniżej mostu na drodze relacji Przyrów – Knieja.

- **rzeka Kalenica** - na terenie gminy Koniecpol posiada :

- **wał B1** lewostronny o długości 90 mb znajduje się od nasypu drogi do muru oporowego. Stan wału i budowli dobry. Widoczne występowanie bobrów i nornic. Wał zarośnięty. Międzywale i skarpy cieklu zarośnięty. Rów opaskowy zarośnięty krzakami i zamulony. Widoczne ślady występowania bobrów. Zakres robót do wykonania: wykoszenie wału i międzywala, wycięcie krzaków.
- **wał B** prawostronny o długości 240 mb od zakończenia obiektu do muru oporowego. Stan wału i budowli dobry, widoczne ślady występowania bobrów i nornic. Międzywale i skarpy cieklu zarośnięte. Rów opaskowy zarośnięty krzakami i zamulony. Widoczne ślady występowania bobrów. Zakres robót do wykonania: wykoszenie wału i międzywala, wycięcie krzaków.

- **Kanał rzeki Białki Lelowskiej** znajdującej się na terenie gminy Koniecpol posiada wały:

- **wał D** lewostronny o długości 965 mb od ujścia Kanału do rzeki Pilicy do zakończenia obiektu. Stan międzywała i rzeki dobry. Występuje zamulenie przy rozdziale wód. Rów opaskowy- odrosty krzaków ,tan dobry.
- **wał F** prawostronny o długości 875 mb od ujścia Kanału do rzeki Pilicy do zakończenia obiektu. Stan międzywała i rzeki dobry. Występuje zamulenie na stopniu wyrwy przy ujściu do rzeki Pilicy.

c) **Urządzenia wodne:**

- rzeka Warta

Gmina Kłomnice jest to gmina, która posiada na swoim terenie 6 urządzeń wodnych (jazów) rozmieszczonych na rzece Warcie (m. Skrzydlów - 2, m. Rzeki Wielkie – 1, Konary – 1, m. Zawada – 1, m. Śliwaków - 1). Stan tych obiektów jest zróżnicowany, ale nie stwarza zagrożenia powodziowego.

- Jaz piętrzący Zawada km 696 + 780 – ogólny stan techniczny budowli w dniu przeglądu zadawalający tzn. – korpus jazu, urządzenia piętrzące i wyciągowe, górne i dolne stanowisko (dolne stanowisko wyremontowane przez właścicieli MEW w 2014 roku). Nie wymaga przeprowadzenia robót remontowych.
- Jaz piętrzący Śliwaków km 698 + 900 – stan techniczny ubezpieczeń lewej skarpy poniżej niecki wypadowej jest zadawalający. Ubezpieczenia ze ścianki stalowej, narzutu kamiennego i palisady zamykającej ubezpieczenia ulegają dalszej dekapitalizacji. Należy przeprowadzić roboty remontowe.
- Jaz Konary km 700 + 560 – betonowe przyczółki jazu oraz ubezpieczenia górnego i dolnego stanowiska są w dobrym stanie technicznym. Stwierdzono ubytki stalowych elementów poręczy na lewym i prawym brzegu na skutek kradzieży .
- Jaz Rzeki Wielkie km 707 + 900 – stan techniczny betonowego korpusu jazu jest zadawalający. Stan urządzeń piętrząco – wyciągowych, kładki roboczej i poręczy jest dobry. Stwierdzono ubytki powierzchniowe betonu na ścianach jazu.
- Jaz Skrzydlów I km 711 + 400 – stan urządzenia dobry, wykonano roboty naprawcze w 2013 roku.
- Jaz Skrzydlów II km 713 + 250– stwierdzono pogarszający się stan betonowych elementów jazu (przyczółków, filarów) W części powierzchniowej liczne pęknięcia i ubytki betonu. Remontu wymagają również drewniane zasuw. Stan kładki roboczej i poręczy jest dobry.
- Jaz na wlocie na „Kanał rzeki Warty” w Skrzydlowie uległ całkowitej dekapitalizacji, głównie poprzez dewastację i kradzież elementów metalowych. Budowla piętrząca zintegrowana z mostem drewnianym w ciągu drogi gminnej praktycznie nie istnieje.

Rzeka Wiercica

- na rzece przepływającej przez teren gminy Przyrów znajdują się trzy jazy po jednym w m. Smyków, m. Przyrów, i m. Knieja., których stan techniczny nie stwarza zagrożenia powodziowego.

- Jaz Knieja – piętrzenie na jazie prowadzone jest przez właściciela gospodarstwa stawowego „Knieja”. Betonowy korpus jazu, urządzenia piętrzące, kładka robocza z balustradą są w dobrym stanie technicznym. Stwierdzono w dolnym stanowisku poniżej płyty wypadu na lewym brzegu powstała wyrwę brzegową o wymiarach: długość ok. 30 m, szerokość 2 – 4 m i głębokości 1,5 – 2 m. Między kładką roboczą a konstrukcją piętrzącą stwierdzono brak krat zabezpieczających przed wpadnięciem do wody (dotyczy części ulgowej jazu). Stwierdzono znaczną ilość odpadów pływających w formie kożucha przy kładce roboczej od strony górnej wody.
- Jaz Przyrów – stan techniczny obiektu jest dobry.
- Jaz Smyków – ogólny stan techniczny budowli – betonowego korpusu, urządzeń piętrząco – wyciągowych, kładki roboczej z poręczą oraz górnego i dolnego stanowiska jest dobry. W dolnym stanowisku budowli stwierdza się powierzchniowe ubytki betonu na filarach szczególnie na styku woda – powietrze.

Rzeka Pilica i dopływy:

Na terenie miasta i gminy Koniecpol znajduje się 25 obiektów (urządzeń wodnych). Ich stan techniczny nie stwarza zagrożenia powodziowego. Rzeka na odcinku od Koniecpola do Wólki Kuźnickiej posiada naturalne poldery oraz w miarę udrożnione koryto i nie stanowi większego zagrożenia powodziowego.

Jaz Koniecpol na rzece Pilicy w km 264 + 728 - stan techniczny jazu zadawalający. Stwierdzono ubytki betonu na prawym przyczółku – widoczne zbrojenie, ubytki betonu na filarach od strony górnej wody, brak zamknięć mechanizmów wyciągowych. Należy pomalować elementy metalowe, uzupełnić braki betonu na filarach i przyczółku, zabezpieczyć mechanizmy wyciągowe. Brak jednostki odpowiedzialnej za piętrzenie. Obsługą jazu zajmuje się właściciel stawów rybnych, który nie posiada pozwolenia na piętrzenie wody. W 2017r. poprzedni administrator dokonał częściowego remontu.

Stopień Nr 3 na rzece Pilica w km 268 + 850. Światło stopnia wynosi 12mb, wysokość stopnia 0,7m możliwość piętrzenia 0,8m. Na stopniu zamontowano urządzenia Małej Elektrowni Wodnej, które powodują zmniejszenie światła przepływu wody przez stopień. Na stopniu nie jest prowadzone piętrzenie, zasady podniesione do góry prowadnic. Zamontowane prowadnice powodują zatrzymywanie nieczystości i tworzenie się zatorów.

Rzeka Kocinka

Jaz na rzece Kocinka w m. Kocin Stary g. Mykanów w km 16 + 600 – stan korpusu betonowego jazu wraz z mechanizmami wyciągowymi w stanie dobrym. Zabezpieczenia antykorozyjnego wymagają części metalowe pomostu roboczego. Zasady podniesione i zabezpieczone na trwałe przed ich opuszczaniem przez osoby niepowołane. Przelew awaryjny sprawny. Odkrzaczenia wymaga jedynie rów odprowadzający wodę z przelewu na dolne stanowisko. Stan techniczny budowli dobry. Budowla piętrząca nie stwarza zagrożenia powodziowego.

Rzeka Stradomka/Zbiornik Blachownia

Jaz na rzece Stradomce jest to budowla piętrząco-upustowa wybudowana w korycie rzeki. Administratorem urządzenia jest Skarb Państwa w imieniu którego obowiązki wypełnia Starosta Częstochowski. W 2011r. jaz przeszedł gruntowny remont. Na chwilę obecną elementy betonowe są w dobrym stanie i nie wymagają napraw. Wymagany jest natomiast remont drewnianych zastaw, które są nieszczelne i wykrzywione. Należy również przeprowadzić konserwację mechanizmów podnoszących zapory. Nieszczelność jazu powoduje brak możliwości utrzymania odpowiedniego poziomu wody w zbiorniku.

d) Zbiorniki wodne

Zbiornik Julianka

Zbiornik Julianka znajduje się w m. Zalesice, gm. Przyrów . Stan techniczny korpusu betonowego jazu z mostem, grobli czołowej z drogą gminną i czaszy zbiornika jest dobry. Ściany prawego filara w niecce wypadowej uległy uszkodzeniom (korozja betonu) w przypowierzchniowych warstwach. Ubezpieczenie lewej i prawej skarpy rzeki w dolnym stanowisku poniżej niecki wypadowej uległa uszkodzeniom. Okładzina kamienna (bruk) uległa podmyciu powstały głębokie ubytki gruntu oraz zapadnięcia bruku. Należy wykonać roboty naprawcze ścian oraz naprawę bruku na lewej i prawej skarpie cieku poniżej niecki wypadowej z uzupełnieniem wymytego spod okładziny gruntu.

Zbiornik Lelów

Urządzenia piętrząco- spustowe są sprawne i zabezpieczone. Skarpa wałowa zakrzaczona i zarośnięta trawami. Zbiornik wymaga wykonania konserwacji bieżącej.

Zbiornik Przyrów

Zbiornik wodny „Przyrów” należy do tzw. zbiorników bocznych. Woda podawana jest do zbiornika ujęciem brzegowym z rzeki a piętrzona jest na mniechu betonowym, którym jest zrzucana do kanału ulgi i dalej do rzeki poniżej jazu. Dla osiągnięcia dozwolonej rzędnej lustra wody w zbiorniku, konieczne jest piętrzenie wody na rzece Wiercica. Wymagane jest wykaszanie skarpy zbiornika, korony grobli oraz terenu przyległego.

Zbiornik Blachownia

Zbiornik retencyjny na rzece Stradomce o powierzchni 56 ha. W chwili obecnej wykonywana jest rekultywacja – odmulenie i zagospodarowanie terenów przyległych do zalewu w ramach projektu „Rekultywacja śródmiejskiego zbiornika Blachownia wraz z zagospodarowaniem otoczenia” nr POIS.02.05.00-00-0103/16 w ramach działania 2.5 oś priorytetowa II Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020. Czas trwania projektu to listopad 2017 do września 2020 roku. Wartość projektu wynosi 14.262.842,79. Wkład Funduszy Europejskich wynosi 12.123.311,82zł.

3. PLANOWANIE ORAZ REALIZACJA ZADAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWPOWODZIOWEGO

Z dniem **1 stycznia 2018** roku, na podstawie ustawy Prawo Wodne z dnia 20 lipca 2017 roku (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566), zostaje utworzona państwowa osoba prawna **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie**.

Zgodnie z art. 527 ustawy Prawo Wodne, z dniem wejścia w życie ustawy należności, zobowiązania, prawa i obowiązki Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz regionalnych zarządów gospodarki wodnej, będących państwowymi jednostkami budżetowymi, stają się odpowiednio należnościami, prawami i obowiązkami Wód Polskich. Za gospodarowanie wodami na terenie powiatu częstochowskiego odpowiada:

- a) Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu, jako organ administracji rządowej niezespólonej właściwy w sprawach gospodarowania wodami w zlewni rzeki Warta,
- b) Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, jako organ administracji rządowej niezespólonej właściwy w sprawach gospodarowania wodami w zlewni rzeki Pilica,
- c) Starosta Częstochowski, jako organ władzy publicznej zobowiązany do prowadzenia działań w celu zapobieżenia skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia zgodnie z ustawą o stanie klęski żywiołowej z dnia 18 kwietnia 2002 r., ustawą o zarządzaniu kryzysowym z 26 kwietnia 2007 r. (kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie powiatu) oraz ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

W związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, w ramach działań strategicznych nietechnicznych w Regionie Wodnym Środkowej Wisły, w I cyklu planistycznym w Zlewni Pilicy zaplanowano działania, polegające na przygotowaniu koncepcji:

1. „Analiza możliwości zwiększenia retencji na terenach leśnych, rolniczych i zurbanizowanych na obszarze Zlewni Planistycznej Pilicy w ramach utrzymania oraz zwiększania istniejącej zdolności retencyjnej w Rejonie Wodnym Środkowej Wisły”
2. „Analiza możliwości likwidacji/zmiany sposobu użytkowania oraz modernizacji obiektów zagrażających środowisku, infrastrukturalnych oraz pozostałych obiektów prywatnych i użyteczności publicznej wraz z analizą możliwości wykupu gruntów i budynków znajdujących się w obszarach zagrożenia powodziowego Zlewni Planistycznej Pilicy”.

Zarząd Powiatu w Częstochowie na posiedzeniu w dniu 24.08.2016r. pozytywnie zaopiniował projekt „Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty o długości 5,2 km na terenie m. Częstochowy i w m. Słowik gm. Poczesna”. Wskazana inwestycja częściowo wpisuje się w zakres niezbędnych prac, które powinny być zrealizowane w celu zabezpieczenia przed skutkami ewentualnych powodzi.

W roku 2018 **Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu** przeprowadził następujące roboty utrzymaniowe wód i urządzeń wodnych na terenie powiatu częstochowskiego:

- udrożnienie rzeki Stradomki w m. Blachownia - 6,7 km za wartość 61 862,86 zł.
- udrożnienie rzeki Rudniczanki w m. Skrzydlów, Adamów, Rzerzęczyce, gm. Kłomnice -5,2 km za wartość 59 459,16 zł.
- udrożnienie rzeki Wiercicy w m. Przyrów gm. Przyrów - 1,184 km za wartość 24 429,57 zł.

W 2018r. zakończono rozpoczętą w 2017 roku realizację robót na zadaniu „Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty o długości 5,2 km na terenie miasta Częstochowa i w m. Słowik, gm. Poczesna, pow. częstochowski, woj. śląskie”, w ramach którego wykonano zadania pn.:

- „Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty o długości 5,2 km na terenie miasta Częstochowy i w m. Słowik, gm. Poczesna, pow. częstochowski, woj. śląskie” - etap IV - wał prawy P-XII o dł. 2133 m. Termin realizacji: 02.10.2017 r. - 31.08.2018 r. Wartość realizacji robót: 3 189,86 tys. zł (brutto).
- „Przebudowa, nadbudowa i rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty o długości 5,2 km na terenie miasta Częstochowy i w m. Słowik, gm. Poczesna, pow. częstochowski, woj. śląskie” - wał L-X - etap I dł. 500 mb. Termin realizacji: 28.11.2017 r. — 31.08.2018 r. Wartość realizacji robót: 998,35 tys. zł (brutto).

Łączna wartość zrealizowanych robót na w/w zadaniach wynosiła: 4 188,21 tys. zł brutto.

w 2019 RZGW w Poznaniu planuje do wykonania roboty utrzymaniowe na terenie powiatu częstochowskiego, na które na chwilę obecną ma zapewnienie finansowe:

- Kamieniczka w m. Kamienica Polska, gm. Kamienica Polska — zabudowa wyrwy w km 2+450 — 2+480.
- Wiercica w m. Przyrów, gm. Przyrów - konserwacja zbiornika Przyrów.
- Warty w m. Zawada, gm. Kłomnice - zabudowa wyrwy.
- tamy bobrowe - usuwanie tam bobrowych na terenie działania Nadzoru Wodnego w Częstochowie.
- koszenie wałów i międzywał rzeki Stradomka - roboty utrzymaniowe polegające m. na: ręcznym i mechanicznym wykoszeniu porostów ze skarp i wycinaniu odrostów krzaków.

- koszenie wałów i międzywala rzeki Konopka - roboty utrzymaniowe polegające mm. na: ręcznym i mechanicznym wykoszeniu porostów ze skarp i wycinaniu odrostów krzaków.

Natomiast w roku 2019 planowana jest realizacja zadań inwestycyjnych:

„Przebudowa, nadbudowa I rozbudowa wałów przeciwpowodziowych rzeki Warta o długości 5,2 km na terenie miasta Częstochowy I w m. Słowik, gm. Poczesna, pow. częstochowski, woj. śląskie" wał L-X - etap II - dł. 1,678 mb.

W ramach przedmiotowego zadania planowana jest kontynuacja robot na odc. L-X na dl. 1,678 km (koszt 3 148,00 tys. zł brutto).

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie na terenie powiatu częstochowskiego w 2018r. wykonał następujące prace w zakresie regulacji rzek, urządzeń melioracji i retencji:

- remont jazu betonowego na rzece Pilicy w km 264+728 w m. Koniecpol, gm. Koniecpol,
- utrzymanie i obsługa zbiornika wodnego "Lelów" na rzece Lgoczanka w m. Lelów, Staromieście, gm. Lelów,
- wykonanie konserwacji wałów przeciwpowodziowych "obiekt" Pilica na terenie gm. Koniecpol (konserwacja dotyczyła wałów p.powodziowych rzek Pilica, Kalenica i Kanału Rzeki Białka Lelowska),
- konserwacja rzeki Białka Lelowska w km 0+500 - 1+121 w m. Koniecpol, gm. Koniecpol.

Planowanie robot konserwacyjnych w PGW Wody Polskie na bieżący rok jest realizowane w oparciu o plan rzeczowo-finansowy bieżących wydatków związanych z utrzymaniem wód, oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną na lata 2019-2021. Podstawą ustalenia priorytetu prac utrzymaniowych na wszystkich urządzeniach wodnych administrowanych przez PGW Wody Polskie na terenie działania Nadzoru Wodnego w Koniecpolu, są w pierwszej kolejności najpilniejsze roboty konserwacyjne, które zostały ujęte w planie na 2019 rok. Określone w ten sposób potrzeby konserwacyjne mogą być jednak zrealizowane pod warunkiem pozyskania odpowiednich środków finansowych oraz uzyskania pozytywnej opinii Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach.

W wyniku topniejącego śniegu i opadów deszczu w **2010 r.** na terenie powiatu częstochowskiego ogłoszono pogotowie przeciwpowodziowe a następnie wprowadzono alarm przeciwpowodziowy. Zdarzenie dotyczyło przede wszystkim gmin które leżą nad rzekami Warta, Pilica, Stradomka, Kocinka. Starostwo powiatowe w okresie alarmu powodziowego udzielało niezbędnego wsparcia działaniom Wójtów i Burmistrzom. Przejście fali powodziowej spowodowało wiele szkód w infrastrukturze drogowej i w mieniu mieszkańców. Następna powódź, którą spowodował szybki wzrost poziomu wody w rzekach miał miejsce w 2013r. na terenie gminy Lelów i Koniecpol. Fala powodziowa wyrządziła znaczne szkody. Zostało uszkodzonych wiele dróg i mostów oraz zalanych (podtopionych) ok. 90 budynków mieszkalnych i gospodarstw położonych w pobliżu rzek (cieków wodnych). Przyptyw wody był tak szybki, że zaskoczył mieszkańców, którzy nie

zdążyli się ewakuować osobiście (mimo wezwań) zajęci ewakuacją zwierząt i mienia. Przy ewakuacji konieczna była pomoc strażaków i ich specjalistycznego sprzętu, a nawet śmigłowca. Ostatnie zagrożenie powodzią miało miejsce w 2017r. Poziom wody w rzekach przekroczył stany ostrzegawcze i niebezpiecznie zbliżył się do stanów alarmowych. Starosta Częstochowski ogłosił pogotowie przeciwpowodziowe. Na szczęście sytuacja się unormowała i po kilkudziesięciu godzinach stany w rzekach zaczęły powracać do swoich norm.

Powodzie w 2010r. i 2013r. spowodowały duże zniszczenia w infrastrukturze drogowej na terenie powiatu częstochowskiego. Do realizacji odbudowy zniszczeń potrzebne były znaczne środki finansowe. Na usuwanie skutków powodzi powiat otrzymał znaczne środki finansowe (tabele poniżej)

- zadania realizowane z funduszy przeznaczonych na usuwanie skutków powodzi w 2018r.

ZADANIA WYKONANE 2018 ROKU								
Lp	Tytuł projektu	Długość [mb]	wartość zadania	W tym				
				dotacja	wkład własny powiatu	Współudział GMIN	% dofinans.	data powodzi
1	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1024 S odc. Kłomnice – Rzerzyczyce w km 1+670 – 2+700, gmina Kłomnice.	1 030,00	2 146 339,42	1 898 137,00	0,72	248 201,70	88,44	2010
2	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1025 S Widzów – DK 91 w km 31+920 – 33+420, gmina Kruszyna	1 500,00	1 045 782,90	1 045 782,00	0,90	0,00	100	2010
3	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1041 S Małusy Wielkie – Żuraw w km 1+932 – 5+084, gmina Janów	3 152,00	2 754 025,35	2 754 025,00	0,35	0,00	100	2010
4	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1039 S Mokrzesz – Żuraw w km 0+700 – 1+670, gmina Mstów – ETAP II	970,00	825 977,72	825 977,00	0,72	0,00	100	2010
5	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1098 S ETAP II - odc. Julianka – Sieraków w km 0+000 – 3+482, gmina Przyrów	3 482,00	3 432 215,37	2 675 223,60	756 991,77	0,00	77,94	2013

6	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1098 S ETAP III - odc. Konstantynów – Podlesie w km 8+121 – 11+073, gmina Lelów	2 952,00	2 219 046,20	1 775 236,00	443 810,20	0,00	80,00	2013
7	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1076 S ul. Podmiejska w m. Wyrazów w km 4+232 – 5+000, gmina Blachownia	768,00	1 188 426,20	1 188 426,00	0,20	0,00	100	2010
8	Przebudowa drogi powiatowej Nr 1114 S odc. Lelów – Turzynie – Wygiełzów w km 1+103 – 3+903, gmina Lelów	2 800,00	1 965 139,64	1 572 111,00	393 028,64	0,00	80	2013
RAZEM 2018 Rok		16 654,00	15 576 952,80	13 734 917,60	1 593 833,50	248 201,70		

- środki otrzymane łącznie na usuwanie skutków powodzi, które miały miejsce w 2010 i 2013r. w rozbiu na gminy :

Gmina	Długość [mb]	wartość zadania	dotacja	wkład własny powiatu	Współudział gmin	% dofinans.
Mstów	11 191,50	7 084 705,29	7 043 983,80	720,66	40 000,00	99,43
Kłomnice	16 191,00	16 858 540,46	15 583 167,57	124 625,51	1 150 747,46	92,43
Kamienica Polska	0,00	472 020,96	384 286,40	87 734,56	0,00	81,41
Kruszyna	2 130,00	1 805 610,21	1 761 109,00	44 501,21	0,00	97,54
Dąbrowa Zielona	14 332,00	9 060 933,39	8 893 606,99	9 594,97	157 730,00	98,15
Lelów	19 757,00	14 383 032,42	12 842 330,66	1 540 701,71	0,00	89,29
Koniecpol	34 367,00	23 493 082,40	21 049 836,32	2 443 242,52	0,00	89,60
Mykanów	11 522,00	6 885 707,91	6 876 855,00	8 852,91	0,00	99,87
Janów	8 365,00	7 458 874,64	7 457 083,80	1 790,84	0,00	99,98
Poczesna	4 352,00	6 192 311,11	6 155 830,00	36 481,11	0,00	99,41
Przyrów	11 161,00	10 664 127,05	9 652 193,22	1 011 933,83	0,00	90,51
Gmina	3 362,00	3 737 207,65	3 737 207,00	0,65	0,00	100,00
Gmina	768,00	1 188 426,20	1 188 426,00	0,20	0,00	100,00
RAZEM :	137 498,50	109 284 579,69	102 625 915,76	5 310 180,68	1 348 477,46	93,91

W 2018 roku podobnie, jak w latach poprzednich przeprowadzone zostały przeglądy stanu urządzeń wodnych, administrowanych rzek i wałów przeciwpowodziowych przez administratorów rzek z udziałem pracowników Starostwa Powiatowego w Częstochowie. Wyniki tych przeglądów zostały uwzględnione w planie najpilniejszych prac do wykonania przez administratorów rzek i właścicieli urządzeń wodnych.

Decydujący wpływ na zabezpieczenie powodziowe, wzdłuż koryta rzeki Warty ma zbiornik wodny Poraj (powiat myszkowski, m. Poraj), który pełni rolę zbiornika retencyjnego z zadaniem bezpiecznego przyjęcia fali powodziowej. Tereny chronione przez zbiornik to obszar gmin: Kamienica Polska, Poczesna, Mstów.

Poziom zrztu wody ze zbiornika Poraj w połączeniu z dużymi ilościami wód spływających ciekami wodnymi tj.: Kamieniczka, Konopka, Stradomka, Gorzelanka, Potok Siedlecki, Potok Kamieniecki, Potok od Brzezin, Sobuczyna mają decydujące znaczenie na sytuacje powodziową w gminach: Kamienica Polska, Poczesna, Mstów, Kłomnice, i Kruszyna na terenie, których dochodzi do kumulacji poziomów wód i wyhamowania prędkości przepływu na skutek braku regulacji i słabej drożności koryta rzeki Warty.

Obok funkcji ochronnych zbiornik Poraj stwarza zagrożenie w przypadku awarii (uszkodzenia) zapory czołowej lub/i trzech zapór bocznych. Może wówczas powstać rejon katastrofalnych zatopień na terenie powiatu.

System ostrzegania powodziowego stanowią, oprócz komunikatów IMiGW posterunki wodowskazowe rozmieszczone:

- a) Rzeką Warta – Słowik (przede wszystkim dla m. Częstochowy i Mstów)
Dodatkowo wykorzystywane są posterunki umieszczone poza granicami powiatu, ale mające istotne znaczenie dla oceny zagrożenia powodziowego powiatu tj. posterunek w m. Poraj – Zapora (powiat myszkowski) oraz posterunek w m. Bobry (powiat radomskiego).
- b) Rzeką Pilica – w m. Wąsosz (w fazie certyfikacji).

Posterunek wodowskazowy w m. Poraj nie zapewnia pełnej informacji o stanie poziomu wody w rzece Warcie wpływającej do gminy Kamienica Polska i Poczesna, ponieważ nie uwzględnia znacznych przepływów wody z dopływów (szczególnie rzeka Kamieniczki), które znacznie przyczyniają się do powstania powodzi na tym terenie. Aby w pełni monitorować poziom wody w tym rejonie zbudowano w m. Kolonia Poczesna stację hydrometeorologiczną, która jest zespołem wyspecjalizowanych urządzeń do pomiaru wszystkich parametrów pogodowych i parametrów hydrologicznych. Stacja zdalnego monitoringu hydrometeorologicznego zbudowana została w oparciu o ciśnieniową sondę pomiaru wody, wieloparametrowy czujnik warunków atmosferycznych, moduł do przesyłania danych oraz panel słoneczny zapewniający energię do zasilania tych urządzeń.

Podstawowym zadaniem stacji jest monitorowanie warunków pogodowych (temperatura otoczenia, kierunek i siła wiatru, wilgotność i ciśnienie atmosferyczne) i warunków hydrologicznych (poziom i temperatura wody) w zakresie:

- pomiaru i archiwizacji danych pomiarowych
- przesyłania bieżących informacji do systemu monitorowania zagrożeń
- ostrzegania o zagrożeniach hydrologicznych i pogodowych
- przesyłania sygnałów alarmowych do urządzeń zewnętrznych z Systemem Wczesnego Ostrzegania (SWO) i Systemem Wykrywania i Alarmowania (SWA).

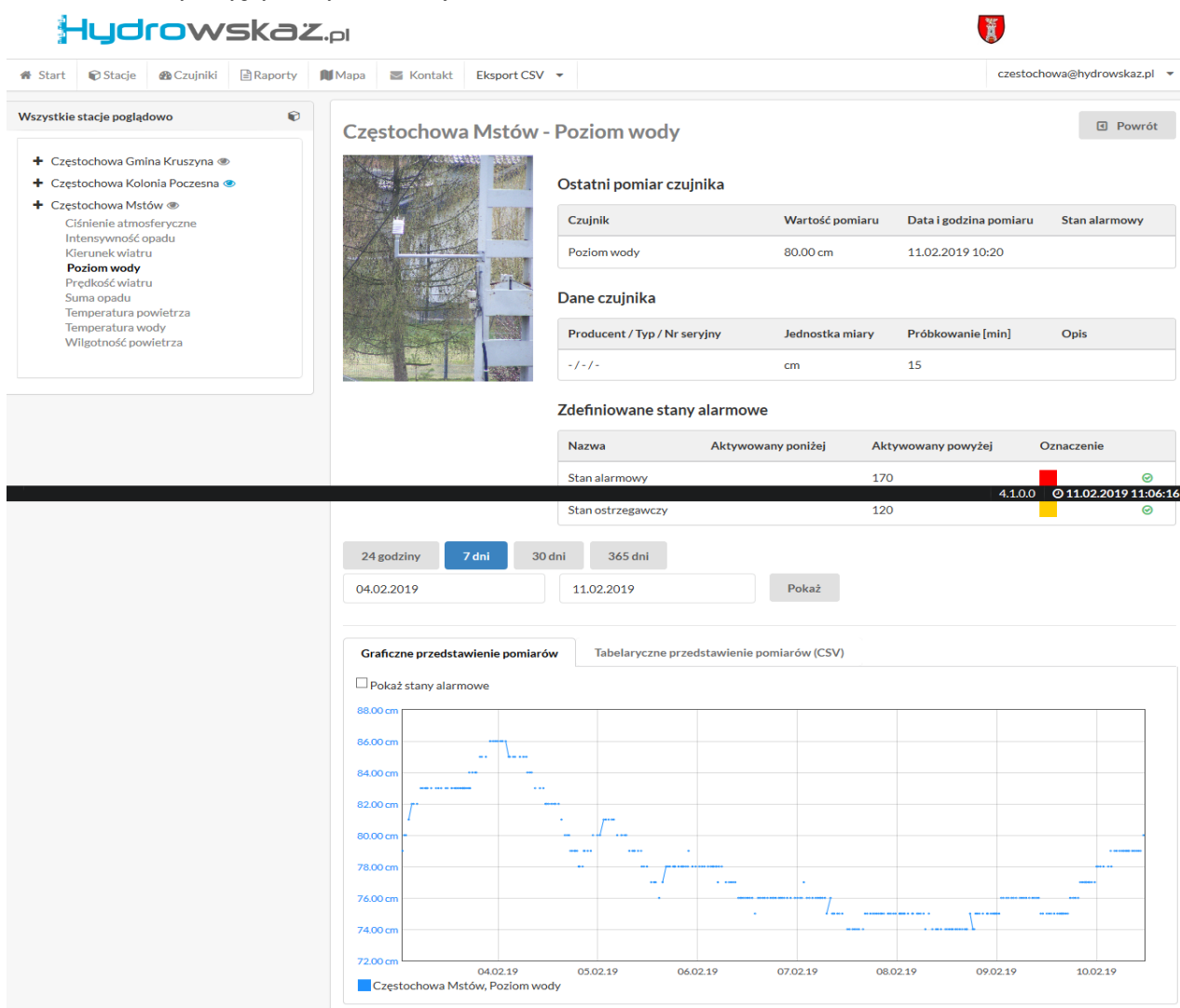
Do pełniejszego monitorowania poziomu wód na rzece Warcie w 2013 roku wybudowano podobną stację hydrometeorologiczną w m. Mstów oraz w 2014 roku na terenie gminy Kruszyna m. Łęg.

W chwili obecnej dane z urządzeń rejestrujących parametry pogodowo – hydrologiczne ze stacji pomiarowych wybudowanych przez powiat częstochowski dostępne są na bieżąco przez służbę dyżurną Miejsko – Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego, właściwej do reagowania w sytuacjach zagrożenia, służba dyżurna zbiornika retencyjnego „Poraj” oraz zainteresowane gminy. Dostęp do aplikacji monitorującej parametry pogodowe i hydrologiczne przyczynia się do pełniejszego monitoringu bieżącej sytuacji a co za tym idzie i szybszego reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia.

Dodatkowo służba dyżurna Miejsko – Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego otrzymuje stany wód z urządzeń pomiarowych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz od służby dyżurnej zbiornika retencyjnego „Poraj”.

Dane te przekazywane są na bieżąco do zainteresowanych instytucji i jednostek samorządowych na terenie powiatu częstochowskiego.

Rys. Wygląd strony internetowej



Część IV

PODSUMOWANIE OCENY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

Celem uzyskania danych o aktualnym (codziennym) przebiegu zjawisk hydrologicznych i metrologicznych na poszczególnych stacjach hydrometeorologicznych i punktach wodowskazowych Miejsko –Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (M-PCZK) zbiera informacje o przebiegu procesów meteorologicznych (opady, gwałtowna zmiana temperatury powietrza, wiatr itp.) oraz procesów hydrologicznych w rzekach, zbiornikach. W przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej M-PCZK koordynuje prowadzonymi akcjami ratowniczymi zgodnie z procedurami zawartymi w Planie Zarządzania Kryzysowego Powiatu Częstochowskiego. Plan Zarządzania Kryzysowego został zaakceptowany i zatwierdzony przez Wojewodę Śląskiego w 2015r.. w 2017r. został opracowany nowy Plan Zarządzania Kryzysowego, który został przesłany Wojewodzie Śląskiemu do zatwierdzenia.

Powiat w ramach ochrony przeciwpowodziowej realizuje nałożony obowiązek w zakresie utrzymania i wyposażenia magazynów przeciwpowodziowych. Posiada własny magazyn przeciwpowodziowy przeznaczony do akcji przeciwpowodziowej, dostosowany do rzeczywistego zagrożenia powodziowego na terenie powiatu. W istniejącym magazynie przeciwpowodziowym, zgromadzony został podstawowy sprzęt, którego zakup został z finansowany ze środków własnych powiatu. Magazyn w ramach przyznanych na ten cel środków finansowych jest sukcesywnie uzupełniany. Zgromadzony sprzęt jest dostępny w każdej chwili. Za gospodarkę sprzętem odpowiada Wydział Zarządzania Kryzysowego, Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich. Problem stanowi brak konserwatora, który na bieżąco prowadził by konserwację i przeglądy sprzętu.

W grudniu 2017r. Starosta Częstochowski na podstawie § 2 Uchwały Sejmiku Śląskiego nr V/42/8/2017 z dnia 18 września 2017 roku w sprawie: likwidacji jednostki budżetowej Województwa Śląskiego pod nazwą Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach, wystąpił z wnioskiem o przekazanie nieodpłatnie sprzętu z likwidowanego wojewódzkiego magazynu przeciwpowodziowego. Wniosek został po części rozpatrzony pozytywnie a otrzymany sprzęt w znacznym stopniu doposażył powiatowy magazyn przeciwpowodziowy.

Doświadczeniem lat ubiegłych, przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Częstochowie biorą stały udział wraz z administratorami rzek w corocznych przeglądach cieków i zbiorników wodnych, znajdujących się w granicach administracyjnych powiatu.

W wyniku prowadzonych przeglądów należy podkreślić, że stan elementów technicznego zabezpieczenia przeciwpowodziowego nie ulega radykalnym zmianom od wielu lat, co spowodowane jest niskimi nakładami finansowymi, szczególnie brakiem odpowiednich środków finansowych z budżetu państwa na naprawy i remonty wałów przeciwpowodziowych, zapór, kanałów i innych elementów infrastruktury przeciwpowodziowej. Administratorzy cieków i urządzeń wodnych nie posiadają

wystarczających środków finansowych na realizację wszystkich zadań w zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego. Konieczna jest zmiana systemowo - prawna oraz odpowiednie dofinansowanie zadań związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym na szczeblu kraju.

W dalszym ciągu dużo szkód, zniszczeń powodują żerujące bobry. Są to zniszczenia na obwałowaniu rzek, powalone drzewa tarasujące przepływ wody. Administratorzy cieków wodnych ponoszą dodatkowe koszty w naprawach jak również w usuwaniu zatorów wytworzonych przez te gryzonie.

Rzeczywiste działania przeciwpowodziowe są w praktyce realizowane przez Starostę, Burmistrzów i Wójtów gmin powiatu częstochowskiego przy wykorzystaniu, jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej oraz podmioty realizujące zadania w ramach zawartych zleceń, umów i porozumień.

Ważnym elementem w systemie informowania i alarmowania mogło by być uruchomienie i funkcjonowanie nowoczesnego **Zintegrowanego Systemu Powiadamiania i Informowania" wspólnego dla całego powiatu.** System byłby bardzo ważnym narzędziem zwiększającym skuteczność ostrzegania mieszkańców. Szybkie przekazanie na telefony komórkowe ostrzeżeń o zagrożeniach, daje możliwość indywidualnego zabezpieczenia się i przeciwdziałania oraz minimalizację ewentualnych strat.

WNIOSKI

1. Istniejące obwałowanie rzek jest niewystarczające. Stan istniejących wałów jest zadawalający ale konieczne jest wykonanie badania ich szczelności oraz bieżąca konserwacja, wykaszanie wałów i międzywala. Brakuje rowów opaskowych a istniejące wymagają odmulania, usunięcia zadrzewień i zakrzaczeń.
2. Rzeki na wielu odcinkach wymagają wykonania bieżącej konserwacji, polegającej na wykoszeniu skarp, usunięciu zadrzewień i zakrzaczeń oraz odmuleniu dna jak również naprawy wyrw oraz śladów działalności bobrów.
3. Stan urządzeń wodnych jest zróżnicowany ale nie stwarza zagrożenia powodziowego. Problemem jest piętrowanie wody przez właścicieli elektrowni wodnych podczas zagrożenia powodziowego.
4. Zakres bieżącej konserwacji jak i prowadzonych inwestycji na rzekach i ciekach wodnych powiatu częstochowskiego jest dalece niewystarczający.
5. Z uwagi na zły stan zastaw na jazie w korycie rzeki Stradomce – Zbiornik Błachownia konieczne jest spowodowanie dokonania niezbędnych ekspertyz stanu technicznego oraz szybkie wykonanie ich remontu.
6. Wykonane na Warcie przez powiat częstochowski 3 stacje hydrometeorologiczne wraz z istniejącymi wodowskazami w znacznym stopniu przyczyniły się do lepszego, pełniejszego monitorowania przez Miejsko-Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz zagrożone gminy wzrostu stanu wód na najbardziej zagrożonych odcinkach Warty.
7. Ważnym elementem zabezpieczenia powodziowego jest sprzęt zgromadzony w powiatowym i gminnych magazynach przeciwpowodziowych. Celowym jest sukcesywne doposażanie magazynów w sprzęt i materiały , pomimo braku standardów ilościowych czy też jakościowych wyposażenia tego typu

magazynów. Zasadnym jest w dalszym ciągu doposażanie magazyny w sprzęt przeciwpowodziowy.

8. W związku z bardzo dużymi szkodami spowodowanymi przez bobry i ponoszonych kosztów na usuwanie ich skutków, wskazane jest wystąpienie z wnioskiem do odpowiednich instytucji w celu ograniczania ich populacji. Należy także objąć szczególnym nadzorem rejon występowania tych zwierząt celem nie dopuszczenia do powstawania znacznych szkód.
9. Zobowiązać Powiatowy Zarząd dróg do utrzymywania na terenie Obwodów Drogowych rezerwy piasku na potrzeby prowadzenia akcji ratunkowych w przypadku wystąpienia powodzi.
10. W zakresie przeciwdziałania podtopieniom gruntów, należy zaangażować wszystkie zainteresowane podmioty, w tym właścicieli prywatnych gruntów, którzy są prawnie zobowiązani do partycypowania w kosztach utrzymania urządzeń melioracyjnych.
11. Wydział Zarządzania Kryzysowego, Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich, w szczególności Miejsko-Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego, prowadzić stały monitoring sytuacji na rzekach przekazując niezwłocznie informacje do odpowiednich służb oraz społeczeństwu powiatu o ewentualnych zagrożeniach.

Powodzie (ostatnia w 2013r.) wykazały, że służby ratownicze zarówno powiatowe jak i gminne są dobrze przygotowane do działań w zakresie zagrożenia powodziowego.